

Godišnji kongres Društva mađarskih arhivista (*Magyar levéltárosok egyesülete*) Debrecin, Mađarska, 22-25. kolovoza 2010.

U Debrecinu je krajem kolovoza 2010. održan godišnji kongres Društva mađarskih arhivista u organizaciji Društva i Arhiva Hajdu Biharske županije.

Kongres su pozdravnim govorima otvorili Arpad Tyekvicska, predsjednik Društva i Kálman Radics, ravnatelj Županijskog arhiva te gosti, predstavnici arhivskih društava iz Austrije, Češke, Slovačke, Hrvatske, Srbije i Vojvodine.

U poslijepodnevnom dijelu programa održana je plenarna sjednica pod nazivom: *Međunarodna konferencija zemalja Višegradske skupine (V4)*,¹ s podnaslovom *Digitalizacija arhiva i projekti baza podataka*. Osim predstavnika zemalja Višegradske skupine (Češke, Slovačke, Poljske i Mađarske), na ovoj su sjednici svoja predavanja održali i predavači iz zemalja izvan te skupine. Pavel Koblasa iz Nacionalnog arhiva Češke Republike pročitao je referat *Digitalizacija javnih arhiva u Češkoj* (autora Tomáša Dvořaka i Radeka Pokornýja). István Kenyeres, zamjenik ravnatelja Gradskog arhiva Budimpešte, održao je predavanje na temu *Baze podataka Mađarskog arhivskog portala*, značajan projekt započet 2008. godine, u koji su uključeni gotovo svi mađarski arhivi. Jedno od glavnih obilježja baze jest sustav jedinstvenog pretraživanja. Kroz baze arhivskog portala, korisnicima je dostupno preko 800.000 digitalnih zapisa gradiva kao i cjelovita arhivistička literatura, također u digitalnom i pretraživom obliku. György Rácz, načelnik Odsjeka za zbirke i obiteljske fondove pri Mađarskom državnom arhivu govorio je o bazi srednjovjekovnih mađarskih isprava (*Collectio Diplomatica Hungarica*). Osim što je objasnio kako je baza uređena i kako se njome koristi, Rácz je ukratko iznio i historijat zbirke srednjovjekovnih isprava u Mađarskom državnom arhivu (Diplomatički arhiv), od druge polovice 19. stoljeća do danas. Anna Krzemińska iz Arhiva Instituta za farmakologiju Poljske akademije znanosti održala je predavanje *Online pristup arhivskim dokumentima zaštićenim autorskim pravima*, čime se dotakla uvijek provokativne teme autorskih prava i intelektualnog vlasništva. Monika Péková i Lenka Pavlíková, obje iz Odjela za arhive MUP-a Republike Slovačke, održale su dva predavanja vezana uz digitalizaciju i položaj elektroničkih dokumenata. Tako je Péková dala prikaz procesa digitalizacije arhivskoga gradiva u slovačkim arhivima, dok je Pavlíková objasnila odnos elektroničkih dokumenata i slovačkog zakonodavstva. Ostala dva predavanja te plenarne sjednice održali su Karl Heinz, predstavnik ICARUS-a, koji je dao presjek ENARC-a (*Europske mreže za arhivsku suradnju*) te Vlatka Lemić iz Hrvatskog državnog arhiva, koja je održala predavanje o ARHiNET-u.

Drugog dana rada, Kongres je bio podijeljen u dvije grupe. Rad prve grupe (predviđen za sudionike iz Mađarske) bio je podijeljen u tri skupine: skupina za crkvene arhive, skupina za objavu izvora te skupina za gospodarske arhive. Druga grupa, koju su činili gosti iz susjednih zemalja, okupila se na sjednici pod nazivom *Praksa i mogućnosti međunarodne suradnje*. Ovdje su svoja predavanja vezana uz iskustva međunarodne suradnje (najčešće upravo s mađarskim arhivima), iznijeli kolege iz

¹ Višegradska skupina ustanovljena je 15. veljače 1991. dogovorom predsjednikâ Čehoslovačke, Poljske i Mađarske radi uzajamne suradnje na području vezanom uz približavanje evropskim integracijama.

Austrije, Češke, Hrvatske, Mađarske, Poljske, Rumunjske, Slovačke, Srbije, Ukrajine te Vojvodine.

Trećeg su dana za mađarske sudionike održane sjednice skupine za informatiku i skupine za zaštitu arhivskoga gradiva. Za to je vrijeme međunarodni dio kongresa održao okrugli stol na temu *Budućnost arhivske suradnje u dunavskom bazenu*, koji je završen svečanim potpisivanjem *Deklaracije o ciljevima arhivske suradnje u budućnosti među arhivističkim društvima*. Ova je Deklaracija, potaknuta najviše dobrom voljom i entuzijazmom arhivistâ regije, dobar temelj za razvoj ne samo suradnje među arhivistima država regije, već i prilika da se rad arhivističkih službi unaprijedi međusobnom razmjenom iskustava.

Ladislav Dobrica